

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő Kulcsánszky Gyula.	Kiadó laptulajdonos: Gászli József.	Egyesületi ára 4 fillér. Egyesületi díj és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Éves: Negyedévre	3 korona.			
Hónap: Negyedévre	12 „			
Hónap: Negyedévre	5 „			
Hónap: Negyedévre	20 „			

Királyunk születésnapján.

— augusztus 18.

(K.) Minden magyar ember ajkáról felszáll ma egy fohász a királyok királyához, hogy áldaná meg kegyelmének bőségével azt a koronás aggastyánt, ki ma töltötte be életének hetvennegyedik évét.

Hosszu életútján sok szenvedésen ment keresztül a mi jóságos királyunk. Nagy lelkének nagy szenvedéseket kellett átélni. Koronájának örököse elhunyt élete delén és mikor felséges neje, a magyarok nagyasszonya Erzsébet királyné szívét átfurta egy gonosztevő keze, leomlott körülötte minden és a fájdalom éjjelén joggal kérdezhet: van-e nagyobb fájdalom az enyémnél?

Egy ország sietett könnyeivel vigasztalni a legnélyebben sujtott atyát, férjet és embert. Lefedték Pannónia minden virágát és leteitük ama szent sira, mely a nemzet szelídlelkű angyalát elzárta szemünk elől. Nem tudta életre kelteni sem a szeretet, sem a köny, sem az imádság azt a lelket, ki irántunk érzett szeretetének aranyfonalával királyi férje szívét összekötötte nemzetének lelkével.

És talán a fájdalmak tüzeben megedzett, a földi szenvedések Golgota útján példátlan lelki erővel haladó királyi szív lerokadt volna, ha a mérhetetlen sorscsapások között ott nem látja oldala mellett vele együtt érző nemzetét. Hite és ez a milliók szívéből kiáradó szeretet gyógyították és gyógyítják ma is királyi szívének mélységes bánatát türelemmel viselve a nehéz korona mellett a martíromság töviskoszoruját.

Legyőzte szívének gyötrelmeit és haladt a zivatarok, lelki fájdalmak között uralkodói kötelességeinek nehéz és fárasztó útján. Munkás szeretetét népe javára kamatoztatta. Velünk való együttérzéseinek mindennap, percről percre tanujelét

adja. Hosszu uralkodása alatt meggyőződésé kövült benne az a gondolat, hogy hű magyar népe trónjának viharokban legbiztosabb támasza a békében koronájának igazi drága gyöngye.

A magyar nemzet szeretete és hódolata a király személye iránt olyan mint a nap déli fénye. Világít, melegít, fényesít, táplál, nevel és vigasztal. Erejéből, értékéből nem veszt egy pillanatra sem és legragyogóbban nem akkor sugározza be a trónt, mikor derűben van a királyi korona, hanem akkor, midőn a fájdalmak és szenvedések sötét felhőjéből villámok hullanak alá a korona fejére.

Ősz királyunk ma lép be szenvedésekben, a legerősebb érfiszivét is megviselő megpróbáltatásokban gazdag életének hetvenötödik évébe. És bár életútján minden lépésénél szívébe markolt a fájdalom, lelke, akaratereje nem roskadt össze, nem gyöngült meg és most is példás buzgalommal teljesíti uralkodói kötelességeit. Ma is első munkása nemzetének a legelső magyar ember a munka élteti, ebben talál vigasztalást, midőn a mult fájdalmas és sötét emlékei alatt meghajlik királyi szíve.

Kisérje szeretetünk és hódolatkunk továbbra is kötelességei nehéz útján a mi jó, öreg királyunkat. Hintsük be trónjának zsámolyát szinmagyar érzésünk virágaival és kérjük a Mindenhatót, a királyok királyát, hogy tartsa meg őt népeinek javára és boldogítására, az ország békéjére és minden magyar szív örömére.

Hljen a király!

— aug. 18.

— Az olasz szerződés. Az olasz követelések ügyében folyt miniszteri tanácskozások elvi megegyezésre vezettek Ausztria-Magyarország magatartására vonatkozólag. Ennek megállapítására vonatkozólag. Ennek megállapítására nagy befolyást gyakoroltak Lützow gróf kvirinnált osztrák-magyar nagykövet fárado-

zásai, a ki az Olaszországgal való megegyezés politikai szükségességét hangoztatta. Természetes, hogy Olaszország a borvám kérdésében ezentul sem fog oly engedményekre szert tehetni, a melyek Magyarország és Ausztria bortermelesének érdekeivel meg nem egyeztetettek.

— A troppai községtanács. A községtanács az ismert német-cseh párhuzamos tanfolyamokra való tekintettel elhatározta, hogy ő felsége mai születésnapján semmi oly loyaltási nyilatkozatban részt nem vesz, a melynél a kormányközgekkel kellene érintkeznie, ellenben megbizsa a polgármestert, hogy hódoló táviratot intézzen ő felségéhez.

Mit végzett a debreceni országos kamarai gyűlés.

— A soproni orsz. gyűlés előtt. —

Sopronban az ottani kamara székhézaavató ünnepségével kapcsolatban aug. 21-én tartják a keresk. és iparkamarák VII. országos gyűlésüket. Ennek első tárgya az a jelentés lesz, melyet a debreceni kama titkára terjeszt elő a Debrecenben 1902-ben tartott VI. orsz. gyűlés a következő tárgyakat öle fel:

I. A gazdasági önállóság. Ünnepies egyértelműséggel kijelentették a kamarák, hogy hazánk gazdasági boldogulásának alapfeltételül az Ausztriával való vámközösség megszüntetését és az önálló gazdasági berendezkedést tekintik. Ohajlják, hogy az önálló magyar vámtérület már 1907 végén létesüljön és hogy az összes külállamokkal tehát Ausztriával is oly keresk. szerződések köttessenek, melyek mezőgazdasági és ipari érdekeinket teljes mérvben megóvják.

Ebben az értelemben számos kamara ismételten felirt a keresk. m. kir. miniszter urhoz s ugyan ezen álláspont-hoz hívek a kamarák, valahányszor országos tanácskozmányokon érzelmeik és meggyőződésük kifejezésére alkalmas volt.

II. A megrendelések gyűjtése. Szemben azon üzleti törekvésekkel melyek a megrendelések gyűjtést tilalmazzák 900. XXV. t. c. rendelkezéseit kijátszani célozzák, állást foglalt az orsz. gyűlés a törvény végrehajtásának szigorúsága s a rést ütő törekvések meghiusítása mellett. Kivánatosnak jelezte, hogy a megrendelést gyűjtők a helyszíni iperhatóságoknál (községi előljároságoknál) igazolás végett jelentkezzenek s meghívó levelel-

FERENC JOZSEF KESERÜVIZ az egyedül elismert keltelemes ízű természetes hashajtószert.

ket lá'omaztassák, leghelyesebbnek vélte azonban azonban az országos gyűlés, ha a levél útján való meghívás lehetősége mint bűnre vezető alkalom törvény útján egyáltalán töröltetik. Addig is míg a törvény fenáll, szükségesnek jelezte az orsz. gyűlés a visszaélések hivatalból való üldözést s annak tilalmazását, hogy a követelések behajtása megrendelés-gyűjtésekkel kapcsolassék össze.

III. Kivitelünk fejlesztése és tarifáink. Kivitelünk fejlesztésének nagy nemzetgazdasági érdek szempontjából kívánatosnak jelezte az orsz. gyűlés, hogy a vasúti és hajózási tarifák, különös tekintettel a tengeren szállítandó árukra, kedvezően alakíttassanak s a több szállítási vállalatot érintő költségek kombinált egységes díjtételek képeztesse, a kedvezményes tarifák elbírásánál pedig az iparfejlesztési szempontok legyenek döntők.

E széles mezőn mozgó kívánalom-több tartalmából mint szerencsésen elért lényegét, az emelhető ki hogy az orsz. ipartanács időközben működését valóban és a legjobb reményekre jogosító módon megkezdette s hogy bel- és külkereskedelmi, valamint iparfejlesztési ügyeink legfőbb intéző osztálya azon férfinyerte meg vezető gyanút, ki a debreceni orsz. gyűlés idejében időszakilag korábbi működése terrosumáról visszahúzódva munkálkodott s kinek egyénisége és kipróbált munkássága eltölthet bennünket azaz a bizalommal és reménytel, hogy az orsz. gyűlés e kifejezett kívánalmat a kormány működésében a lehetőség határai között teljesedésbe mennek.

IV. A házalási ügy. Megsürgette a VI. orsz. kamarai gyűlés a házalási ügy törvényhozási rendezését és szigorú rendelkezések életbeléptetését javasolja, hogy a házalási ügy Ausztriától függet-

lenül szabályoztassék, engedély csak olyan magyar honpolgároknak adassék, akik az 1852 nyiltparancs 3 §-ában felsorolt kellékekkel bírnak, a rövid divat-pipere posztó és kézműipar cikkek a házalásból kizárassanak, a házalók hetivásárokat ne látogathassanak, a legalább 5000 lakosu városokban legyen tilos a házalás, szabályoztassék a segéd és fogat-tarítás, irassék elő az igazolás módja és a házalás időtartammal napnál nagyobb ne legyen. Azon kérdésre nézve, hogy a házalási engedély csak oly magyar házi-ipari cikkekre adassék melyek az engedélyes lakhelyén (vagy abban a közig. járásban) készültek, megoszlottak a vélemények s a többség ezen feltételt elejthetőnek találta.

Ebben az ügyben intézkedés nem történt, sőt a házalók orsz. egyesülete tett sok pontban foglalt panaszt a keresk. miniszter urnál amiatt hogy életfoglalkozásuk nem találkozik kellő kimérettel. Erre a kamarák egyenként leadták véleményüket.

V. A vidéki központok jelentősége. Foglalkozott az orsz. gyűlés azzal a kérdéssel, hogy az ország fővárosának minden irányu s minden eszközzel történő emelése mellett a vidéki központok mel-lőztetnek s e miatt ugy kulturai, mint közgazdasági fejlődésük visszamarad. Javaslatba lett hozva, hogy fejjeze ki a gyűlés oly törvényalkotásnak szükségességét, amely a népképviselőt érintetlen hagyása mellett a kamarákat országgyűlési képviselő-küldési joggal ruházza fel. E javaslatot a gyűlés tüzetesebb és mélyebb megfontolás céljából levette a napire dről.

VI. A kisipar fejlesztése. Kifejezést adott az orsz. gyűlés abbéli meggyőződésének, hogy szükségesnek tartja a kézműiparosok évtizedes kívánságai-

nak sürgős teljesítését az ipar törvény revízióját, az általános ipartes ületi szervezet létesítését, a vásárügy rendezését, mester és segédtanfolyamok szervezését, a kisipar nagyobb arányu állami támogatását, termelő szövetkezetek létesítését, közös műhelyek vagy közhasználatu munkagépek útján való támogatását, a szövetkezeti árucarnokok gyámolítását az adóreform mielőbbi megvilágosítását és lélminiumra szolgáló kereset adómentesítést.

VI. A nagyipar fejlesztése. Hangsúlyozta az országos gyűlés azon feltételek sorozatára melyektől a nagyipar fejlődésének sorsa függ.

Ebben a tárgyban az intézkedésre hivatott tényezők álláspontja ismeretessé vált azon emlékiratból, mely az orsz. ipartanács leguóbb tartott ülésén megvitatás alá került s a mely emlékirat legtüzetesebbé éppen a nagyipar fejlesztésének kérdéseivel foglalkozik. Annnyira kimeríti az emlékirát a kormány tevékenységének átgondolt és hosszú időre megállapított eslekvési tervét, misérszt pedig oly illetékes módon lett ez a nagy terv megárgyalva, hogy a helyen annak részletes fejtegetésébe becsajtkozni bizonyára felesleges.

VII. A mezőgazdasági cikkek hamisítása. Foglalkozott az országos gyűlés azokkal a zaklatásokkal és oélt tévesztő közigazgatási eljárásokkal melyek az ország egyes részeiben a kereskedők kárára gyakorlatba jöttek s felkérte a kereskedelmi m. kir. miniszter urat, hogy óvatosságra és csupán a megbízható feljelentések megfelelő elintézésére intse az első eljáró hatóságokat.

Végül kamarai belső ügyeket (a szakirodalmi közös alap felhasználása-

Az apa.

Elbeszélés.

Írta: Björsterner Björnson.

Akiről itt beszélni akarok, a legtehetősebb ember volt az egyházmegyében: Thord Oeverassnak hívták. Egyszer beállított papjuk dolgozó szobájába, felémelt fővel, ünnepies komolysággal.

— Fiam született — mondotta — meg akarom kereszteltetni.

— Mi legyen a neve?

— Finn, mint az apámnak.

— És kik lesznek a keresztstzülei?

Sorjában megnevezte őket, a gyűlekezet legbecsületesebb férfait, asszonyait, kik mindösszesen az apa családjából valók.

— Akarsz még valamit mondani? — kérdezte a pap és rátekinített. A paraszt pár pillanatig hallgatott.

— Szeretném, ha egymagát keresztelnék — mondta ő.

— Hát mond meg a napját!

— Most szombaton déli 12 órakor.

— Akarsz még valamit? — kérdezte a pap.

— Mást nem akarok.

A paraszt forgatta kezében a kala-

pot, mintha menni akarna; a pap felállt.

— Akkor hadd mondjam meg én a kívánságomat — szólt, azután Thordhoz közeledett, kezét nyujtotta neki és folytatta:

— Adja Isten, hogy fiad áldást hozzon fejedre!

II.

Tizenhat esztendő mulva Thord ismét beállított a paphoz.

— Jó erődben vagy, Thord — mondotta a pap, ki semmi változást sem látott rajta.

— Hiszen nincsennek gondjaim — válaszolta Thord.

A pap erre hallgatott. Majd azt kérdezte:

— Mi szél hordoz ilyen este?

A fiam iránt járok, holnap lesz a konfirmációja.

— Derék fiu.

— Nem akarom addig a járandóságot érte megadni, míg nem tudtam, hogy milyen helye lesz a templomban.

— A legelső helyet jelöltem ki neki.

Most már biztos vagyok benne — tessék a tiz tallér érte.

— Akarsz még egyebet? — kérdezte a pap, miközben Thordra tekintett.

— Nem akarok.

Thord eltavozott.

Ujra eltelt nyole esztendő, midőn egyszer csak a pap dolg szobájába előtt hangos zaj volt hallható, mivelhogy sokan jöttek és Thord nyitotta meg a sort. A pap föltekintett és megismerte őt.

Ma nagy kísérettel jössz!

— A fiam kihirdetését akarom kérni, Storliden Karent kell neki elvenni, Gudmund lányát, ezét az emberét ni!

— Ő a leggazdagabb lánya az egyházmegyének!

— Azt mondják — szólt a paraszt, miközben haját kezével fölfelé simította. A pap egy darabig gondolatokba merülve ült; szó nélkül beirta a nevetet könyvébe s az otlévoők aláírták. Thord három tallért tett az asztalra.

— Csak egy jár érte — szólt a pap.

— Tudom, hogy az jár érte, de tudja: egyetlen gyermekem — szeretem a dolgomat becsületesen elvégzetni.

Ezután a felvilágosítás után a pap elfogadta a pénzt.

— Most vagy itt harmadszor a fiadért, Thord.

Mihalovits J. gyógyszertárában a „Kigyóhoz“ Debrecen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja **Harmat arcorát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsön az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatú, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetkedik bármilyen arc- vagy trizsporrall. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-öréme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: **fehér, rózsza, erém színben**) mintadoboz Harmat powder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő arcorait: **Berlini Fejpouder** (3 féle színben) kisdoboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 1 kor. 60 fillér. **Velupouder** (3 féle színben) kisdoboz fill., nagy doboz 4 kor.

az általános portómentesség, a törzskönyvi nyilvántartások) és indítványokat (a kamarák eljárása az iparszövetkezési akcióban, az országos védtegyügy, az olasz borvámzáradék) tárgyalta a debreceni országos gyűlés a mindezekről tüzetes jegyzőkönyvet vett fel, melyet a debreceni kamara megküldött egy a keresk. miniszternek, mint az ország kamaráinak.

ORSZÁGGYŰLES.

A főrendiház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 17.

A főrendek ma ülésre jöttek össze, hogy egyrészt a költségvetést másrészt pedig azokat az apróbb javaslatokat tárgyalják, a melyeket a képviselőház legutóbb elfogadott, Bizony gyéren vannak, összesen harmincan. A katolikus püspökök közül Városy Gyula székesfehérvári és Ginrecsányi Pál nagyváradai püspök volt jelen. A kormányt Tisza István, Khuen Héderváry Károly és Flósz Sándor miniszterek képviselik.

Elnök: Csáky Albin gróf, a ki mindenek előtt Czorda Bodógot, Zay Albertet és Császka György elhalt főrendeket parancsolták el.

Tisza István gróf kormányelnök bejelentette, hogy több miniszter társa részint gyengélkedés miatt, másrészt Tallán Béla más okból távol kénytelen maradni. A távollévő minisztereket alamtitkárok képviselik.

A ház ezt tudomásul vette és a napirendre tért át.

Az igazoló bizottság jelenti, hogy Bánffy Dezső bárót képviselővé választották és így főrendi tagsága szünetel.

A gazdasági bizottság jelentését a

— De most már rendben is vagyok vele — válaszolta Thord, ezzel befűzte pénzeszsakóját, minden jót kívánt és eltávozott — a többiek lassan követték.

III.

Két hétre rá apa és fia Storliden felé eveztek a csöndes hullámokon, hogy az esküvőt megbeszéljék.

Az evezőpad inog alattam — szölt a fiu és fölállt, hogy megigazítsa. Abban a pillanatban lecsuszott a deszka, melyen állt, kapkodott mindenfelé, fölsikoltott és a vízbe zuhant.

— Kapaszkodjál az evezőbe! — kiáltott az apa s feléje nyújtotta az evezőt. De amint a fiu párszor utánna kapott, karjai megmerevedtek.

— Várj csak; várj csak! — kiáltott az apa és hozzá evezett. A fiu visszahanyatlott, hosszú pillantást vetett az apjára és — elmerült.

Thord hinni sem akarta; veszteg álló csónakán arra a pontra meredt, ahol fia elmerült, mintha ismét fölhevhatná. Pár buborék szállt föl, ismét egy pár, azután csak egy nagyobb, amely szétpattant — és tükörsimán pihent megint a tó.

Három nap és három éjjel látták a népek, amint a körül a pont körül forgott csónakán, anélkül, hogy evett, vagy aludt volna; kereste a fiát. Harmadnap megtalálta a hegyen keresztül maga vitte hazafelé.

főrendiház 1905. évi költségelirányzatával tudomást vettek.

Az ő csász. és apost. kir. Felsége legmagasabb udvartartása költségeiről szóló törvényjavaslatára tértek át.

Prónay Dezső báró szölt a javaslat-hoz. Ez a javaslat nem bírálandó el pénzügyi szempontokból, hanem közjogi vonatkozásaiban. A mikorra külön költséget szavaztunk meg, tettük azt azért, hogy a magyar korona fensége önállóan kidomborodjék. — Kilereszáz esztendőse mltra tekint vissza a magyar korona és mégis azt látjuk, hogy egy sokkal fiatalabb korona mögé kerül. Azt látjuk, hogy a magyar korona szuverenitása nem teljes. Visszás az is, hogy az osztrák császári címet fölibe helyezik a királyi címet nem helyezik az indiai császár címe mögé. A helyes ut az volna, hogy ugy idehaza, valamint a nemzetközi viszonylatokban is a magyar királyi cím önállóan jelenjék meg. A mi magát a javaslatot illeti pénzügyi okokból sem látja időszerűnek elfogadását.

Tisza István gróf kormányelnök felel Prónainak. Téves az a felfogás, hogy az osztrák császári cím, minthogy legelől van, beárnyékolná a magyar királyi címet. A címezést egyébként mindjárt 67-ben állapították meg és helytelen volna ha mi most ezen változtatnánk. Kéri a javaslat elfogadását.

A javaslatot elfogadták.

Az állami anyakönyvekre szóló 1894. évi XXXIII. t. cz. módosításáról szóló javaslatot vitanélkül elfogadták.

Dezseffy Aurél gróf azt indítványozza, hogy azokat a javaslatokat, a hol vitám elutasítás nincsen eu bloé fogadják el.

Csáky Albin elnök azt mondja, hogy a szöket csak jelezzék és ne olvassák fel. És így is történt.

Az államvasuti tíz milliós előleg visszatérítéséről és a győrszigeti-Révfülpalotaház közigazgatási átkebelezéséről

Az időtől fogva talán egy év telhetett el. Egyszer csak a pap egy hideg őszi estén a folyosó ajtaja előtt lépteket hall, majd a kilincs körül tapogatnak. A pap kinyitotta az ajtót s szikár, bajtott ember lépett be, sovány, őszhajú. A pap hosszasan nézte míg ráismert: Thord volt.

— Ilyen későn jössz? — szölt a pap.

— Sajnos, későn jövök — válaszolta Thord leülve.

A pap érdeklődéstől égve szintén leült; sokáig néma csönd.

Végre Thord megszözlalt:

— Valamit hoztam, amit a szegényeknek szántam; elhatároztam, hogy fiem nevére jutékony intézetet alapítok.

Felállt, letette a pénzt az asztalra s megint leült. A pap megolvasta.

— Hisz ez egész vagyoni monda a pap.

— Fele ára vagyonomnak, melyet tegnap eladtam.

A pap hosszan hallgatott; végre szelid hangon kérdezte:

— Aztán mibe akarsz fogni?

— Valami jobba!

Kis ideig megint hallgattak, Thord földre szegzett tekintettel, míg a pap kérdőleg tekintett rá. A pap halkán megszözlalt:

— Fiaid végre áldást hozott reád.

— Ugy van, nekem is erős ez a hitem — válaszolta Thord, föltekintett s két könyvessepp gördült végig az arcán.

szöltó javaslatokat szintén vitanélkül fogadták el.

A katonai nevelő és képzőintézeti alapítványoknál.

Prónai Dezső nem fogadja el. Célunk az legyen, hogy katonai ifjaink teljesen magyarul képeztessenek. Ehhez joguk van. Nem érti tehát, hogy mire való a mostani intézkedés. Ifjainkat olyan nevelő intézetekbe képezik, a melyek nem állanak közvetlenül a magyar miniszterium hatásköre alatt. Ilyen körülmények között nem fogadhatja el a javaslatot.

A javaslatot elfogadják.

A mérsékelt áru marhasórol, mezőgazdasági hasznos madarakról, Bpest főváros kölesonéről, a nemzeti színház átalakításának költségeiről, a szanatórium-egyesület sorsjátékáról szöltó javaslatokat vitanélkül fogadták el.

Az 1904 évi állami költségvetésre tértek át ezek után.

Széchenyi Imre gróf szözlott a javaslat mellett.

Ambrózy Béla báró szintén a költségvetés mellett beszölt.

Prónay Dezső báró ellene szözlalt fel.

Antal Gábor püspök a kis emberek érdekeit ajánlotta a kormány figyelmébe. Majd részletesen foglalkozott az 1848. XX. t. c végrehajtásának kérdésével.

Három óra előtt Csáky gróf elnök az ülést fél órára felfüggesztette. Szünet után.

Szmrecsányi Pál beszölt. A költségvetést megszavazza, de kéri, hogy tartassák fenn a budapesti egyetem katolikus alapjainak jogi természetét. Utána

Dessewffy Aurél gróf kéri a kormányt, hogy az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezést mielőbb érvényesítse

Tisza István gróf miniszterelnök felelt röviden a beszödekre. Fontos nyilatkozatot tett a XLVIII. 20 törvényekre nézve. Ö eme törvény szellemének érvényesülését a tanítói fizetések és a lelkeszi kongrua rendezésében látja. A kormány feladata tehát az, hogy ezen a nyomon tovább haladjon. Azután bizonyítja a közös vámterület szükségét. Utána

Berzeviczy szözlalt föl, mire a költségvetést elfogadták ugy általánosságban, mint részleteiben.

Végül több kisebb törvényjavaslatot és miniszteri jelentést tárgyaltak.

KÖZIGAZGATÁS.

× Vármegyei tisztviselők fizetésrendezése. A vármegyei alkalmazottak fizetésére vonatkozólag nemrég hozott törvények immár Hajdu vármegyében is végrehajtásra kerültek. Hajdu vármegye közgyűlése július 11-én állapította meg a vármegyei tisztviselők fizetési osztályokba és fokozatokba való sorozását, a melyek szerint a fizetés és a lakáspénz már visszamenőleg ez évi január 1-től jár. Az uti, irodai és ruhaáltalányok ezután is a vármegye állapítja meg ez évi költségvetés keretében, ugy mint eddig. Tegnap érkezett meg Hajdu vármegye alispánjához a belügyminiszter leirata, amely a vármegyei tisztviselők fizetési osztályozását jóhahagyja. Egyidejűleg utasítás érkezett a debreceni pénzügyigazgatósághoz is, hogy esedékes fizetés és lakbérkülönbözetek jan. 1-től aug. folyósítsa. Továbbá a vármegye közgyűlése gondoskodni akart a vármegyei napdíjasokról is és elhatározta, hogy a négy elsőosztályu

napdíjast, akik 19-20 év óta odaadó szorgalommal, minden előmenetel nélkül teljesítik kötelességeiket, a jövő évi január 1-től kezdve az eddigi 900 korona helyett évi 120 korona, a II. osztály 4 napdíjast az eddigi 792 korona helyett évi 1000 korona díjazásban fogja részéssíteni. Ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszter nem hagyta jóvá. Nem hagyta jóvá a belügyminiszter azt sem, hogy egy harmadik közigazgatási gyakoronok alkalmaztassék. Nábráczy István, hajdusoboszlói főszolgabírói előléptetését a VII. fizetési osztályba, amelylyel a nagyérdemű tisztviselőt a közgyűlés kitüntette, a belügyminiszter szintén nem hagyhatta jóvá, hanem felhívta a vármegyét, hogy ezt az előléptetést az ősi rendes közgyűlésen tegye meg, miután a jelenlegi költségvetésben az előléptetéssel járó több kiadásra nincs fedezet.

Napkeleti mesék.

Afganisztánban sok, nagyon sok év előtt Mahmud szultán uralkodott, kinek gyöngye kormányzása alatt az ellenség tömegtelen kárt okozott az országban. Oldala mellett állt az okos Ejasz vezír. Egy paraszt, akinek birtokát az ellenség szintén elpusztította, biztosítani akarta a szultán támogatását és ez okból a vezérhez fordult.

— Legyen! — szólt Ejasz vezír. — A szultán holnap vadászatra fog menni. Várd meg az erdő szélén, emeld fel kezidet és áldd meg őt. Ha akkor megkérdező, mit keresel a császári erdőben, feleld, hogy te a madarak beszédét hallgatod.

A paraszt engedelmességet és minden be is következett pontosan úgy, a mint azt a vezér előre megmondta.

— Valóban volnának olyan emberek, akik megértik a madarak beszédét? — kérdezte Mahmud szultán hitetlenül.

— Minden bizonnyal, — vetette közbe a vezér. — Emlékszem hogy szelőtt sokat hallottam erről. Mily boldog volnék, főnséges szultán, ha te megengednéd, hogy a paraszt engem is megtanítson erre a tudományra.

A szultán azonnal meghagyta a parasztnak, hogy jöjjön az udvarra és a vezért oktassa.

Egy pár óra erre a szultán Ejaszszal a legsűrűbb erdőben vadászott és egy oserjében két baglyot hallott hahogni.

— Érted Ejasz, hogy mit beszélnek?

— Igen, uram. Az egyik bagoly megkéri fia számára a másik bagolynak a lányát. A második bagoly ezt feleli rá: Szívesen adom leányomat fiadhoz feleségül, ha te nekem ötszáz elpusztított falut átengedsz. — Szívesen örömet, válasszolja az első bagoly, mióta Mahmud szultán az uralkodó Afganisztánban, azóta nem szükködünk kopár falvakban.

Mikor Mahmud szultán ezeket a szavakat meghallotta, megparancsolta vezérének, hogy a falvakat államköltségen ismét felépítse.

Szulejmánhoz egy esztergályos jött és elpanaszolta, hogy boltjából egy pi-

paszárt loptak; Szulejmán tüstént elhívatta az egész hitközséget a moseba. Midő az egész város összegyűlt, előlépett Szulejmán és így kiáltott fel:

— Nem gyaláztam-e az egész népszíne előtt egy lopott pipaszárt rejtegetni a turbánban?

A tolvaj ijedten kapott feje fölé és így leplezte magát.

Memun kalifa idejében egy csaló szentnek adta ki magát és ez által a könnyen hívő emberektől sok pénzt vett ki.

Memun kalifa trónja elé hívatta ezt az embert és így szólt hozzá:

— Ibrahim szentségének jele abban állott, hogy tüzből sértetlenül jött elő. Nos jól van! Téged is be fogunk dobni a tűzbe, hogy lássuk, vajjon az meg nem perzsel-e téged.

— Oh uram, nem szabhatnál rám egy könnyebb próbát.

— Legyen, — folytatta a kalifa. — Szent Musza botját elhajította és egy kigyó lett belőle.

— Ez még nehezebben fog sikerülni.

— Akkor hát mutasd meg nekünk szent Iszajelét. Ez halottakat feltámasztott.

— Most eltaláltad Uram, — kiáltotta a csaló megörvendve. — Én ezt a legfőbb bírádat ut, Jabja ibni Eksemt meg akarom ölni és megint életre hozni.

— Hadd el, — kiáltotta megrémülve Jabja, — én hiszek a te szentségedben és közhírré fogom azt tenni az egész nép előtt.

Ekkor Memun kalifa elnevette magát és futni hagyta a ravaszdit.

Egyik álmatlan éjszakájában Muejeduddin Kummija vezír Bedruddin Ejasz nevű rabszolgáját elküldte édességért. A rabszolga egy esomó réztálat hozott eléje telve a legkülönbözőbb és legizletesebb gyümölcsökkel; és Muejeduddin elkezdett enni.

— Izlik neked, uram? — kérdezte a rabszolga.

A vezér vállat vont. — A gyümölcsök édesek — egy szempillantásig. Mutass nekem oly gyümölcsöket, amelyeknek édessége az ítélet napjáig tart!

— Ilyenek is vannak, oh Uram! — kiáltotta a rabszolga és elfutott Meshed Huszába, felköltötte Alevinnek éhező árváit és bevette őket parancsolójának szobájába. Örömmujongva estek ezek neki a gyümölcsnek.

— Nézz ide uram, — mondta a rabszolga — Ezek gyümölcsök, melyeknek az ítélet napjáig tart,

Volt egyszer egy szultán, aki semmit sem kedvelt annyira, mint fákat és virágokat. Kastélya körül gyönyörűbbnél gyönyörűbb kerteket létesített és mikor azok a legszebb virágzásban voltak, megkérdezte a kíséretét: — Vajjon mennyit érhetnek kerteim?

Kiséreti közül senkisémet tudott erre megfelelni.

Ekkor a szultán az egész országban hírnökök által közhírré tette: Aki a császári kerteket helyesen megbecsüli, azt gazdagon meg fogja ajándékozni: aki

azonban helytelen összeget mond, annak meg kell halni.

Egy öreg dervis meghallotta az üzenetet és felkiáltott: Én tudok egy valakit aki képes volna a szultán kérdésére megfelelni. Ha ő nem találja, akkor bizonyára senki sem találja el az egész birodalomban.

— Ki vagy te vakmerő? — kérdezte a hírnök.

— Hamdi ibn Edhemnek hívják és unokám a legokosabb leány az egész országban.

Elvitték az aggastyánt unokájával együtt a szultán elé.

— Szólj leányom, mit érnek kerteim?

— Félsannyit sem, mint amennyit egy eső ér, melyet Isten küld — felelt a leány.

A szultán nyomban feleségül vette a leányt.

Narim után B. Gy.

Nyári séták.

A tüzoltók.

Az ország fővárosában most gyűléseztek a tüzoltók, az emberiség eme jótévői, kik élet és vagyonbiztonságunkra éjjel-nappal ügyelnek. Nem időszzerűen tehát e sorokban az ő páratlan munkásságukról és bátorságukról szólni.

A bátorság tagadhatatlanul egy haladó erény. Nem valószínű, hogy valaha is teljesen kiveszem, az azonban tény, hogy egyre kivételesen kevesebb szükséges erényre hanyatlak. Csak általános képmutatás teszi ezt az igazságot rejtetté: a valóságban már rég úgy áll a dolog, hogy minden ember gyáva, akinek nem a foglalkozása az, hogy bátor legyen.

Ilyen emeer a katona, a rendőr, a tüzoltó. A katona bátorága azonban igazában szintén nem a bátorság, melyet a régi erényként magasztalnak, s melyet a ma konvencionális hazug-ága a féltől még mindig megkövetel. A katona ugyanis egy gép, melynek kerekkei a fejelem, gyakorlat, kitartás, s mozgató ereje a felebbvaló parancsa.

Többébb a katona, mint egy óriási szervezet atomja szerepel, mint egy csepp a hadsereg árjában, a legtöbb esetben tehát nem is lehetne gyáva, azaz nem rettenhetne vissza az ellenség elől, mivel az ellen ő, mint egy összefüggő gépezet alkatrésze küzd csupán. A bátorság feltétele pedig, hogy az egyéni szabad akarat által szabályozható legyen a cselekvés.

Sokkal inkább megnyilatkozási terei az egyéni bátorságnak a rendőr és a tüzoltó pályája. Emez a társadalmat megromító emberi erővel szemben kell kifejtsse az egyéni bátorságot, azaz tűzvivja meg ugyanazt az elkeseredett harcot, amit a katona csak ember ember ellen vivott szurony harcban él át. A tüzoltó tehát egy par excellence bátor ember, mivel foglalkozása folytonosan edzi lelkét a bátorságra. S ez a bátorság több mint a katonáé, aki száz meg száz

Kóczé hangversenye az „Emke“ kioszk előtt.

Kóczé Antal, az országsejete hírneves budapesti cigányprimás teljes zenekarával együtt, több napra terjedő hangversenyt rendez az Emke kávéház kioszkja előtt. A hangverseny sorozatát napok óta nagy sikerrel folytatja.

társa közt szorongva egymagában nem hátrálhat, ha csak nem akarja, hogy saját társai lelőjjék.

A tüzoltó ellenben minden veszély nélkül nem kimélheti életét: döntő pillanatokban senki más még nem mondhatja, hogy valóban az általa elvégezhető legmerészebb munkát teljesítette-e, vagy sem, tehát nagyon is lehet éges, hogy a tüzoltó meg ne tegye a kötelességét. S mégis azt látjuk, hogy ezek a derék férfiak a bátorság csodáit végzik előttünk. Hogy megelevenítik a régi stílus város-tromok hőseit, képeit melyek tűzön, golyózáporon keresztül lelkeket megbódító hőskéket mutatnak.

Valahányszor a tüzoltó-sip végig sikolt a városban, csudálatos érzések vegyüléke hullámzik át a lelken. A rémület a veszedelem elgondoltára, a megnyugvás a tüzoltóság diadalmas erejének láttára, s a csodálat a hősiesség intézmény munkájának elgondoltára.

S ez a legutolsó az a legerősebb, a legszivetszóbb. Érezzük, hogy e sisakok alatt még bátor lelkek lobognak. S ez jól esik az atavisztikus barbár ösztönöknek melyek a harcias ősök örökeként a legmodernebb nyárspolgárban is pislognak még.

H I R E K.

A budapesti meteorologiai intézet jelentése.

Budapest, augusztus 17. Meleg és száraz idő várható.

A király születésnapja.

Ma van a király hetvennegyedik születésnapja. Az egész ország ünnepel. A katonaság és polgárság egy aránt. Ebből Debrecen városa is kiveti a maga részét.

Tegnap este a 39. gyalogezred zene kara bejárta a várost, mialatt ünnepi takarodót játszott. Nagy közönség kísérte utirányán végig. Az utirány különben a következő volt: Szent Anna-utca, Piac-utca, Hatvan-utca, Bethlen-utca, Honvéd-utca, Péterfia, Piac-utca és Kossuth-utca. A magasabb rangú tisztak lakása előtt megálltak és több darabot játszottak.

Az ünnep a katonáknak is kellemes lesz, amennyiben a III. honvéd gyalogezred étkezési bizottsága elhatározta, hogy minden egyes katona az ebédhez fejéknél háromdeci bort és két szivart kap. Azonkívül minden századnál tíz koronát osztanak szíjjel a legénység közt.

Ma délben a Bika szálló étkezőjében díszebéd lesz, amelyen részt vesz a helyőrség teljes tisztikara.

Ma délelőtt az összes egyházak templomaiban ünnepi istentiszteletek lesznek. Ezek egyrészén megjelennek a város törvényhatósága is, élén a polgár-mesterrel. Az istentiszteletek sorrendben folynak le:

Reggel 7 órakor a Pavillon-laktanya előtt a gyakorlóterez tábori mise lesz, amelyet Szabó István róm. kat. lelkész végez. Jelen lesz az egész helyőrség.

Az ev. ref. egyház a Nagytemplom-

ban tartja az istentiszteletet reggel 8 órakor. Az istentisztelet sorrendje a következő: A róm. kat. templomban délelőtt 9 órakor Wolafka Nándor dr. v. püspök prépost plébános tartja az ünnepi szentmisét nagy segédlettel:

A Deák Ferenc utcai izr. templomban délelőtt 10 órakor Krausz Vilmos főrabbi végzi az ünnepi istentiszteletet, melynek sorrendje a következő: 1. Matvu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószentelés. 6. Hymnusz.

Az ágost. hitv. evangélikus templomban délelőtt 10 órakor a királyért Materny Lajos esperes imádkozik.

A gör. kat. kápolnában reggel 8 órakor ünnepi szentmisét tartanak.

A Pásti-utcai aut. ort. izr. templomban reggeli fél hat órakor Strasszer Salamon rabbi tart hálaadó istentiszteletet.

* **Istentiszteletek a gör. kat. kápolnában.** Holnap, Urunk színváltozásának ünnepén: 6 órakor reggeli istentisztelet, kenyéradással; délelőtt 9 órakor szentmise; utána miroválás. Délután 3 órakor vécsernye. 4 órakor szent olvasó ajtatósság.

Szombaton, Szent István király emlékünnepén az istentiszteleteket a vasárnapokon szokások sorrendben fogják megtartani.

* **Személyi hírek.** Milecz Béla a tiszafüredi múzeum igazgatója tegnap reggel városunkba érkezett. — Végh Gyula főkapitány ma kezdi meg szabadság idejét. — Vetéssy Béla rendőrfogalmazó tegnap Reichenhaleből hazaérkezett s ma veszi át hivatalát.

* **Üres a korzó.** Más években már így augusztus derekán estőnkint megelvenedik a korzó. Most azonban a rekkenő hőségben aki csak tehette, elmentek a poros Debrecenből. A lapukba küldött fürdővendégek névsorában mindenütt olvasunk debreceni neveket. A szegedi meteor is csalódott. Estét jóslott, most azonban azzal mentegéti jóslatának sikertelenségét, hogy a csomópontok megváltoztak. Egyszóval ő sem tudja, hogy mikor és egyáltalában lesz-e eső. Hiába fürdik a tyúk az ut porába, hiába lépik el a kerti lámpákat az éj kisebb-nagyobb lepkéi, hasztalan sajognak a legkísérőbáltabb tyukszemek, ezek az eddig esalhatatlannak hitt időjósok, hiába jajdul fel a köszvényes ember, az eső nem akar esni. Az esték is melegek, csakis éjjel felé hűl le a levegő, ekkor azonban már nincs kedve senkinek az aszfalton sétálni.

* **Orvosi hír.** Dr. Bruckner Ernő műtörvost, m. á. v. egészségügyi tanácsos, fürdői tanulmányutjára tegnap baza érkezett s orvosi gyakorlatát folytatja.

* **Kossuth szobra Debrecenben.** Debrecen város közönségének kegyeletos érzése Kossuth Lajos emléke iránt méltó módon nyilvánult, midőn a város közgyűlése a debreceni Kossuth szoborra százezer koronát szavazott meg. Társadalmi uton is közel harmincezer korona gyűlt már össze. Nagyon helyén való tehát az az indítvány hogy Kossuth szobrát most már fel kell állítani. Százharmincezer korona költséggel a szobor fel is állítható. Eszerint itt az ideje, hogy

a Kossuth-szobor bizottság írja ki a pályázatot és gondoskodják róla, hogy Kossuth Lajos szobra mielőbb ott álljon a nagy templom előtt: Mi a magunk részéről helyeseljük tehát szívesen üdvözljük azt a mozgalmat, melyről a Debrecen van hiráddal s melynek az az alapja, hogy a város a százezer koronát öt évi 20,000 koronás részletek helyett a 17 milliós kölcsönből egyszerre fizesse ki, hogy így Kossuth szobrát annál hamarabb föl lehessen állítani. Reméljük, hogy a mozgalom sikerre vezet és a Kossuth szobor bizottsága már ebben az évben ki írja a pályázatot és esztendőre le is leplezik majd a debreceni Kossuth szobrot.

* **Nemzetközi tüzoltó kongresszus.** A budapesti nemzetközi tüzoltó kongresszus összes résztvevői tegnap megérkeztek a fővárosba. Valamennyi pályaudvarról sűrű csoportokban vonultak be a tüzoltók festői egyenruhákban. A főváros utcai képe rendkívül megélénkült. Külföldről és a vidékről negyedtél ezer tüzoltó jött s nem egy parancsnok és tiszt magival hozta családját is. A külföldi egyenruhás tüzoltóknak igen sok bémulójuk akadt. A vendégek mind a váci utcai új virosháza felé igyekeztek, ahol a kongresszus irodája és ülésterme van. A városháza ormára hatalmas nemzeti színű lobogót tűztek ki, míg a dísztermet nemzeti drapériával és az összes résztvevő nemzetek apró zászlóival ék-sítették. A kongresszusi irodában Széchényi Viktor gróf az országos szövetség elnöke és a központi választmány tagjai fogadták a vendégeket kiknek átadták szállásjegyeiket, igazolványait, a banketekre szóló meghívókat és a különböző kongresszusi nyomtatványokat. A vendégek elszállásolása példás rendben folyt le úgy a fogadóknak mint az iskoláknak. A vendégek még a délelőtt folyamán hozzáálltak a főváros nevezetességeinek megtekintéséhez s különösen sokan keresték föl a nemzeti múzeumot és a királyi várpalotát, a melyet a kora délutáni órákban testületileg látogattak meg. Este ismerkedés volt a városligeti fővárosi pavillonban a Kovács féle vendéglőben s utánna a fővárosi tüzoltóság felvonulása.

* **Ellopott gyűjűk.** Széplaky Ágost cseléd Lukács Pálné, sz. Tóth Julianna lakikonyhásnál volt alkalmazásban. Tegnap egy rendőr letartóztatta, mert 3 koves arany, és egy karika gyűrűt ellopott.

* **Szent István napi munkaszünet.** A kereskedő társulat lapunk utján értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter 52540-1904. sz. rendeletével megengedte, miszerint tekintettel arra, hogy Szent István napja ez évben szombatra esik és így két munkaszüneti nap követi egymást, folyó hó 21-én, vagyis a Szent István napot követő vasárnapon a fűszerkereskedések és szatósüzletekben reggeli 6 órától kezdve déli 12 óráig, délután pedig 6 órától kezdve legyen az árusítás vége-

hető. Ezek szerint tehát: folyó hó 20-án Szent István napon a fűszerkereskedések és szatócüzletek délelőtt 10 óráig lesznek nyitva tarthatók, minden más áruüzlet ellenben az egész rapon át zárva tartandó. Folyó hó 21-én, vasárnapon a fűszerkereskedések és szatócüzletek déli 12 óráig, délután pedig 6 órától kezdve, minden más áruüzletek ellenben csak délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva.

* **Az új cég.** Khon Kóbi névmagyarosításért folyomodik. Megkapván az engedélyt, új cégtáblát festet. Ekközben aggodalom szállja meg, hátha új neve zavart okoz a forgalomban. Legokcsabbnak tartja, ha a mult és jelen határkövére áll és oly módon adja tudára üzletkérőnek a névmagyarosítást: Kun Kóbi, ezelőtt Khon Kóbi.

* **Szerencsétlenség géphuzatáskor.** Eszenyi Gabor ondódi tanyajáról huzatták be a cséplőgépet, amikor Kun András gépészt súlyos szerencsétlenség érte. Ott járt a gép mellett, de csak bajára, mert a gép elütötte. Elcsúszott, miközben egyik karja a kerék alá került, amely átfordult rajta. A karja eltört és eszméletlenül szállították lakására, ahol most gondos ápolásban részesül.

* **Verekedés után.** Monostorpályiban földműves napzárás Vass Imre. Legutóbb összeszólalkozása volt valakivel, aminek keservesen adta meg az árát. A másik a fölkapott vasvillával a balkarjára ütött, hogy a félkarja súlyos zúzódás következtében megtört. Tegnap behozták a debreceni közkórházba. A tettes nevét illetőleg nem nyilatkozott.

* **Keresd az asszonyt.** Linkov dr. Sipei, temesmegyei község körorvosát halva találtak. A vizsgálat kiderítette, hogy az orvost szeretője ölte meg négy revolverlövessel, Linkov dr. házasságot akart, az asszony azonban ezt ellenezte és mikor látta, hogy kérése, majd fenyegetése hasztalan, az orvost agyonlőtte.

* **Rabló cigányok.** Lepunk tegnapi számában ily cimbem megírtuk, hogy a Méntelep mellett ifj. Bede György kúpecet négy cigány kirabolta, akik közül sikerült egyet elfogni. A csendőrség nyomában kezébe vette az ügyet. Lakatos Béla vallomása alapján táviratoztak Tisza Fűredre, ahonnan az őrsvezető szintén táviratilag tett jelentést a nyomozás eredményéről. Az egyik megugrott cigány sógoránál Nagy Gusztinál egyebet nem találtak, csak egy lopott lovat hamis járlattal. A rablott pénznek tehát még mindig hűlt helye van.

* **Az erdő veszedelme.** Ebben a kárikulai forrásban könnyen tüzet fog az avar és hamar lángra lobbannak a fák. A város nagy erdője is tüzet fogott két helyen, de hamarosan eloltották. Nagy lelkiismeretlenség ilyen időben égő gyufát eldobni, mert a szikrából nagy veszedelem származhatik. Figyelmeztetünk tehát mindenkit a vigyázatra ebben a szokatlan szárazságban, nehogy magunknak és embertársainknak kárt okozunk gondatlan viselkedésünkkel.

* **Halálozás.** Fájdalomtól megtört szívvel tudtuk, szeretett anyámnak, egyetlen leányomnak öz. Feingold Ig-

nácónak hosszú szenvedés után 48 éves korában történt gyászos elhunytát. Felejtetetlen drága halottunk földi maradványai a Bethlen-utca 44 sz. gyászháztól fognak folyó hó 18-án csütörtökön d. u. félhárom órakor az izraelita sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. A végtisztesség tételre ez uton hívjuk meg rokonainkat és ismerőseinket. Az elhunyt leánya Feingold Irén, anyja öz. Schlesinger Ignácné és öccse Schlesinger Dezső.

* **Allukics tolvaj.** Pikó Sándor halápi lakos hazába, amikor ő nem volt otthon, egy ismeretlen egyén betört. A szoba ajtaját alkuleszal nyitotta ki és a falon függő kabát zsebéből kivette a benne volt 124 koronát. Azután pedig megugrott. A csendőrség nyomoz az ismeretlen tolvaj után.

* **Magyar feltaláló.** Zubovics Fedor szolgálaton kívüli huszárkapitány különböző torpedóhajók és akna ellenőrző készüléket mutatott be a hadügyminiszternek, ki értesítette a feltalálót, hogy szabadalmát megveszi. Zubovics Fedor nevével egy időben sokat emlegették a lapok, most azonban ritkán olvastunk felőle, mert tudományos buvárkodásba merült.

* **Rablás vidéken.** Egy tegnap érkezett sügöny azt tudatja velünk, hogy Mezőterem községben Voltic Antal jó módú gazda házába az éjjel 4 fekete ruhába öltözött rabló betört, s Volticot lefegyverezvén, teljesen kirabolta. Ugy a debreceni, mint a nagykárolyi csendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

* **Hatósági értesítés.** A bor italadó kedvezmény elayerhetése végett az évenként szokásos szőlő termés összeírása mai napon f. évi szeptember 15-éig bezárólag megkezdődik. Felhivom ennél fogva a külterületen lakó szőlő tulajdonosokat, kik boritaladó kedvezményben részesülni óhajtának, hogy fentírt határnapig természetük bejelentése végett hivatalomnál jelentkezzenek. Dr. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány.

* **Lopás az országon.** A debreceni vásárra érkezett Kiss Zsigmond derecskei szürszabó e hó 14-én éjjel. Amint szekerevel a Derecske és Sáránd közti országon baktatott, valaki a szekér ponyváját kivágta és a szekérből négy szürt elemelt. És mindezt oly csendben hajtott végre, hogy a gazda semmit se hallott. Később aztán észrevette, de már akkor késő volt. A négy szür értéke kilencvenkét korona. A károsult jelentést tett a csendőrségen, amely erősen nyomoz a tettes után.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Öz. Feingold Ignácné szül. Schlesinger Berta izr. 48 éves; Jámbor József ev. ref. 10 hónapos; Komlóssy Mihály ev. ref. 59 éves.

* **Lopások.** Balogh István püspökudányi lakos udvaráról tegnapra virradóra ismeretlen cigányok ellopták két lovat és kocsiját. Mikor a kapun kívül voltak elhajattak az éjszakába. — Győri Miklós ujfehértói lakos tanyájának udvaráról ismeretlen tettesek ellopták két lovat. — Bok Mihács békéscsabai lakostól három egy csikóval loptak el. Az elhajással kóborló cigányokat gyanúsítanak. — Mindemezt ügyekben a debreceni csendőrség folytatja a nyomozást.

* **Lopott szamar.** Nemcsak lovat, de szamarat is szokás lopni. Bizonyítja az, hogy Derecskén Gyulai nyitott istállójá-

ból e hónap 11-én éjjel öt éves fekete szamarát annak fiával együtt elhajították azok a bizonyos ismeretlen tettesek. A rendőrség azonban mindamellet nyomoz ismeretlenségük kiderítésére.

LETZTER JÓZSEF fényképészet festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós haszajító hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen fölülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

x **A piac legélénkebb helyén** egy üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Ma este az Arany Bika és véházban Rácz Károly zenekeze játszik.

szilárd és folyékony

Sarg-féle Szappan

Glycerin

a bőrt fehérré és gyöngéddé teszi.

Mindenütt kapható.

Glycerin szappan

ugy felnötteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Seuhauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobb eredménnyel használt.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Pétervár, aug. 17. Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből mai kelettel. Szélső bal oldalunkon a japánok Ciancsanban állnak velük szemben. 15-én egy kis ellenséges gyalogososztály előnyomult és megszállta a Dupindusan szorosot, a melyből a mi őrsapataink visszavonultak.

Csifu, aug. 17. A japán seregek a port-arturi ostrom alkalmával az oroszok utolsó védelmi pontját is áttörték az erősség mellett.

A cár nem kegyelmez.

Pétervár, aug. 17. Mindenfelé kínos föltűnést keltett, hogy a cár mindaddig még nem gyakorolta kegyelmező jogát, amint az a trónörökös születése alkalmával régidőktől fogva szokásban volt.

Boris nagyherceg visszahívása.

London, aug. 17. Boris nagyherceget, kinek kínos összetűzése volt Kuropatkin főhadvezérrel, az okból kifolyólag végleg visszahívták a keletázsiai hárterről.

Oriási tűz Gyöngyösön.

Gyöngyös, aug. 17. Tegnap este 9 órakor a templomok tornyain tüzet jeleztek. Hatalmas lángoszlopok kavartak a második negyedben az ég felé. Az egész lakosság sietett a veszedelem felé. Alig telt el egy fél óra s mintegy 60-90 ház állott lángokban, s mivel vihar keletkezett s a szélnek határozott iránya nem volt, a zsarátnokok a város minden irányába vetődtek. Növelte a veszedelmet a vízhiány s az emberek tehetetlenül nézték az elem pusztítását. A hatóságától a k. kápolnai, vámos-gyürki és egri tűzoltósághoz távirati megkeresés ment, kik az éjjeli órákban Gyöngyösre érkeztek és erejükhez képest fáradoztak a veszedelem elfojtásában. Azonban a tűz oly erővel pusztított, hogy a Putnok és Gyöngyöspüspöki irányában terjedő veszedelem korlátozása hiábavalónak bizonyult. Ejjeli 12 órakor Putnok és Gyöngyöspüspöki, valamint Gyöngyös városának az a része, mely a községekhez vezet, valóságos lángtenger volt. A lakosság rémülten futott ki a házakból, behagyva minden értéket, és jószágot. A hajnali órákban 500 ház teljes elpusztulását és porraégését konstatalák. Porig égtek a barátok temploma, a Lichtner féle telep és igen sok uriház. A mentés alkalmával igen sok sebesülés történt. Számos tüzoltót égési sebekkel takarva, vitték el a vész színhelyéről. A hajléktalanná vált lakosság a vásártéren anyázik. A tűz a reggeli órákban is még folyton tart. Emberéletben eddig nem esett kár. A hatóság nyomban megindította a segélyakciót és táviratilag kérte a belügyminisztert, hogy a hajléktalanná vált lakosság nyomora mielőbb enyhíttessék.

Tífusz Franciaországban.

Páris, aug. 17. A főváros közvetlen szomszédságában, a falvakban kiütött a tífusz. A járványszerűen fellépett betegség a városban nagy aggodalmat kelt.

Molnársztrájk Budapesten.

Budapest, aug. 17. Az összes fővárosi malommunkások — számszerűen ötezeren — kimondották az általános sztrájkot.

Tüzek.

Kulá, aug. 17. A község főhelyén fekvő, három utcára nyíló, Rácz György nagybirtokos tulajdonát képező ház teljesen leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár jelentékeny, de nagyrészt biztosítva volt.

Nagyszében, aug. 17. Az ide közel fekvő Szekes községben tűz ütött ki, amely elpusztított tizenhét lakóházat a melléképületekkel együtt. Sok marha, nemkülönben sok élelmiszer lett a lángok áldozatává.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 17. Buzakinálat mérsékelte, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 25,000 métermázsas került forgalomba változatlan, közben néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonafajták változatlanok. Idő: borús.

Buza októberre 10.61—62
„ 1905 áprilisra 10.81—82

Rozs októberre	8.25—52.
„ 1905 áprilisra	7.30—31.
Zab októberre	7.56—57
„ 1905 áprilisra	7.45—50
Tengeri augusztusra	7.47—49.
„ szeptemberre	7.46—47.
„ 1905 májusra	7.26—27.
Répa augusztusra	11.40—50

Magyar királyi államvasutak,
Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

29493—904. szám.

Pályázati hirdetmény.

India állomásunkon iskola épület, fűkamra, disznóól és tyúktréce, valamint egy tonnás tőzgerend-szerű árnyékszék vízelléssel, továbbá egy szemétkerem munkáinak biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák minőségére és mennyiségére vonatkozó ajánlati költségcsatolás a pályázati feltételek az ajánlati minta, nemkülönben a szerződés tervezete az alólirott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (külső kerepesi út, szemben a keleti pályaudvarral), vagy pedig Ujvidéken székelő osztálymérnökségünkönél a hivatalos órák alatt 2 koronáért megszerezhetők, ahol egyúttal a tervek is betekintheők.

Jogérvényesen és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. é. augusztus hó 27-ikén déli 12 óráig a jobbpárti üzletvezetőség titkárságánál nyújtan ok be, a következő felirattal: Ajánlat az Indián létesítendő iskolaépület és melléképületeire. Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi augusztus hó 26-án déli 12 óráig 1200 korona azaz egyezerkét-száz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb árfolyama szerint, de a névértéket még nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betét könyvek bánatpénzzel nem tehetőek le. Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Szóba forgó munkára csak magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Budapest, 1904. évi augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

Utánnomlás nem díjazatik.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén meghívom tisztelt virág kedvelő közönséget hogy kertészeti telepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden kigondolható növények szép erőteljesek és nagy mennyiségben legnagyobb választékban olcsó árban kaphatók!

vásárolt növények haza szállítanak esetleg ki is ültetnek
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel

Paozelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám alatt van Debrecenben.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábellenő és fénycsém mindenféle világos és fekete bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált paszettes, sárga vagy barna bőrtnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapítattott 1832. Gyári raktár Budapest V. Lipót-kőút 24. (Briefadresse Wien III.)
Wasche kaufen Sien nur Brunnenseife. Mindenütt kapható

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistempómbazar.

Az iskola idény kezdetével
ajánlják kitűnő minőségű
fiú és leány fehérneműket
harisnya, kötények, matracok,
paplanok stb. stb nagy raktárát.
Intézetbeli növendékek-
nek előírás szerint.

Fatározott árak!

Legregibb és legnagyobb buter-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban,
iszéles és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főútszélen szemben
kaphatók, hol úgy a legszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogástá-
lanul eszközöltenek.

sz. 469-1904.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvény-
hatóságának az alábbi határidő
lejárta után tartandó legközelebbi
közgyűlésén 1 (egy) gyámpénztári
ellenőri és 1 (egy) szállás biztosítási
állás fog választás útján betölteni.
A gyámpénztári ellenőri állás
évi 1800 korona fizetés és 400 K.
lakáspénz, a szállásbiztosítási állás pe-
dig évi 1300 korona fizetés és 200
korona lakáspénzből álló javadalma-
zással van egybekötve.

Azok, kik ezekre az állásokra
pályázni kívánnak s a törvényes
minősítést kimutatni képesek, fel-
szerelt pályázati kérvényeket hozzá-
máint a kijelölt bizottság elnökéhez
folyó évi szeptember hó 30-ik nap-
jának délelőtti 12 órájáig annyival
inkább nyújtsák be, mert a később-
ben érkező pályázati kérvények
figyelembe vételét nem fogják.

A gyámpénztári ellenőr a város
szervezési szabályzatának 143. §-a
 értelmében egy évi fizetésének
megfelelő biztosítékot tartozik
feltenni.

Ez alkalommal a választás
folytán esetleg megüresedendő állá-
sokra is pályázat nyitattik.

Debrecen, 1904. augusztus 9.

Domahidy Elemér
főispán.

Hazai gyártmány! KLEINOSCHEG SEC

ÚJDONSÁG
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ

KLEINOSCHEG testvérek
csász. és kir.
udvari szállító pezsgő
pincői
BUDAPEK.

Virágüzlet áthelyzés.

Van szerencsém a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy a piac-utca
59. sz. a. 10 év óta fennálló.

Virágkereskedésemet

építkezés miatt augusztus hó 1-én
piac-utca 69. szám alá, a keres-
kedelmi és iparkamara házába, a
„Frohner“-szálloda mellé helyezem
át.

Amidőn az eddigi szíves párt-
fogást megköszönöm, kérem b.
támogatásukat új helyiségemben is.
Teljes tisztelettel

Janatka Alajos
műkertész.

SPECIALISTA

sérvkötőkben

Újdonság! Kétoldalu - 24 korona.
Cs. és kir. szab. Keleti-féle „Gummi-sérvkötő“

szervezési céllal és tisztasági céllal különösen gyenge és nyomást nem ked-
velő anyagokból készült, éjjeli használatra melegen ajánlható

Ára: Egyoldalu 10 korona. — Kétoldalu 20 korona.

valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szilid
és tartós kivitelben! Árak 6-8-10 korona.

Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és leg-
jutányosabb árak mellett készülnek továbbá

Műlátszerek és műkezek amputáltak részére.

Műtűzők és egyenesítők ferdénnyittek részére.

Járó és támgépek, csomb-, térd- és bokaszűrés gyu-
ladásnál stb. Haskötők, gyomorhaj, vándorvase, köl-
dőkérv és lógó has ellen 7-24 koronáig.

Havilajkötők 5-11 koronáig, Gumigöresér harisnyák,
3-15 koronáig, heretartók, 0.50-4 koronáig (Sus-
pensor) stb.

Legújabb szerkezetű

Betegtoló-kocsik és székek

Lebadozók és rekkantak számára elismert leg-
jobb minőség, eredeti gyári árak mellett!

Újdonság Igen célszerű

Cs. és kir. sz. szagtalan higiénikus szobaür-
szek (set) legnyertesén zárható fedéllel!

szelőpapír-tartók, eredeti angol kőszappanos, higiénikus kőpöcsészek, irrigátorok, fecskendő
gőzölők, inhaláló-gépek, pócsapok (katheter) valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez
való összes cikkeket gyári raktára.

Fontos cséplőgéptulajdo-
nosok részére! Menőszekrények első segélyhez,
Gummi! Valódi francia óvszer-különlegességek eredeti párisi csomagolásban Orvosilag
ajánlva! Feltétlenül biztos és ártalmatlan Árak Gummi 2-12 koronáig. Bal-
hólyag 6-12 koronáig.

Női óvszerek (Pessarium oclusivum) Mensinga tanár új módszere szerint, több mint
100-szor használatra. Orvosi rendelkezésre adatik ki Ára kor. 2-5. Beve-
zetők készülek hozzá kor. 3. Női biztonsági szivacs, ára tucatanként kor. 4-12.
Legújabb 1903-4. évi körülbelül 3000 díszes Uj! Auto Vaginal Spray! Uj!
Ábrát tartalmazó árjegyzékek titoktartás mellett a legbiztosabb és legkényelmesebb női kü-
küld ingyen és bérmentve. lönlegesség, ára kor. 15.-.

Keleti J., műszergyáros Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

(a főútszélendő Servita-rend zárda-palotájában.)

Gyár: Központi város-ház. Alapítva 1878.

Figyelmeztetés! Ezen hirdetésre való Vontakozással, továbbá ezen hirdetésben be-
küldéssel 20 kor. felül bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 szág-
zalkönyvi kedvezményt nyújtok.